

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno autora: Mgr. Věra Kocmanová

Datum vytvoření: 30.10.2012

Číslo DUMu: VY_12_INOVACE_02_CJ_NP1

Ročník: I.

Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast: Jazykové vzdělávání a komunikace,

Estetické vzdělávání

Vzdělávací obor: Literatura

Tematický okruh: Umění jako specifická výpověď o skutečnosti

Téma: Obecná charakteristika literárního umění , základní pojmy

Metodický list/anotace: Přehled základních informací za použití interaktivní tabule

LITERÁRNÍ ŽÁNRY

EPIKA

LYRIKA

DRAMA

EPIKA

z řeckého epikos - výpravný, dějový

- vychází z děje
- vypráví příběh, v kterém se objevují postavy, prostředí, situace
- mívá dvě složky - řeč autorskou (vypravěčskou)
 - promluvy jednotlivých postav
- nejstarší epická díla jsou veršovaná
- v současnosti převažuje próza

LYRIKA

- z řec. lyrika melé - lyrou doprovázené verše
- vyjadřuje dojmy, city, pocity, nálady
- zachycuje skutečnost v jedinečném okamžiku
- používá se převážně v poezii
- většinou monologické vyjádření, 1. osoba
- dělí se na: osobní
přírodní
reflexivní
meditativní
občanskou

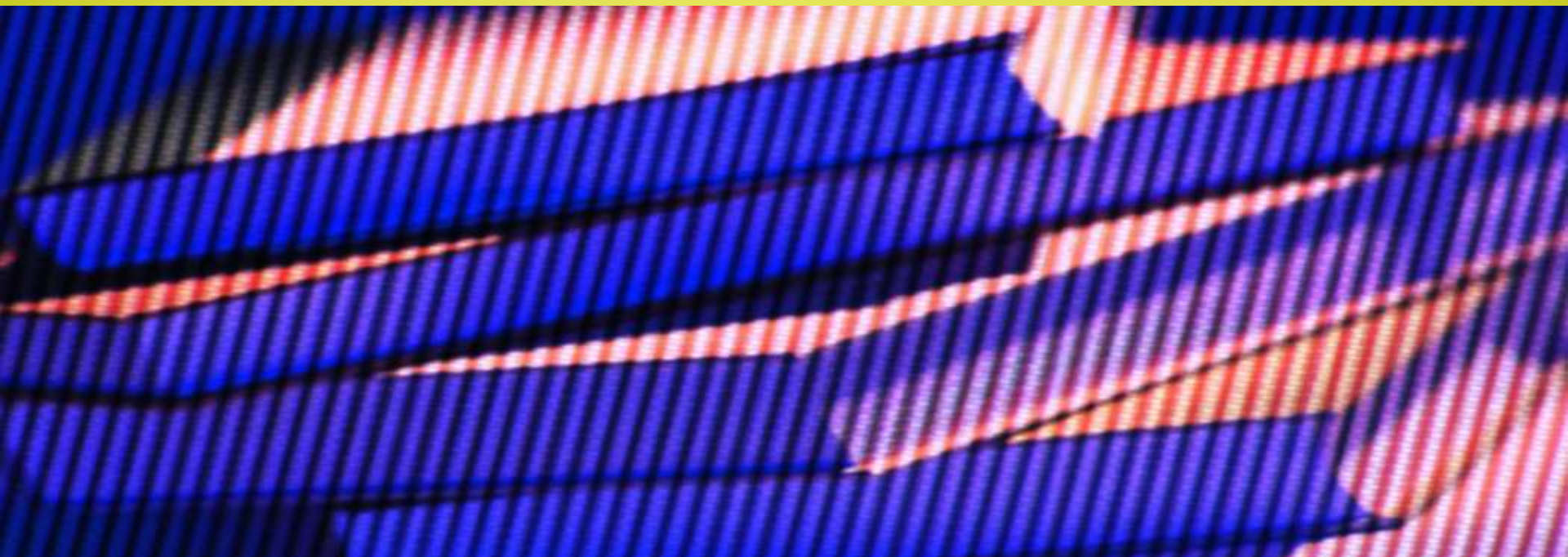
DRAMA

- z řec. dráma – čin, jednání, skutek
- psané v přímých promluvách
- založeno na ději
- určené k scénickému provedení
- do 19. století bylo psané ve verších
- v současnosti převažuje próza

LITERÁRNÍ FORMY

PRÓZA

POEZIE

PRÓZA

- z latinského próza órátió - řeč postupující, nedělená na verše
- stavebními jednotkami jsou slovo, věta, odstavec
- z nich se skládá kapitola, díl, kniha, cyklus

POEZIE

- z řeckého poiésis - tvorba
- je psaná řečí vázanou, ve verších, rytmičky a melodicky organizovanou
- stavebními jednotkami jsou stopa, verš, sloka (strofa)

SAMOSTATNÉ ÚKOLY

- URČETE LITERÁRNÍ ŽÁNŘ
A LITERÁRNÍ DRUH
UVEDENÝCH DĚL

1. Žil jednou v Čechách smavý rek,
vám známý rytíř Paleček;
on samý šprým a nápad byl,
rád dobře jed a dobře pil,
a lidem dobře činil.

(J.Neruda, Balada česká)

2. Král se tak rozzuřil, že se mu nikdo neodvážil
přiblížit na krok. Ostla byla neposlušná,
a tak oznámil, že uspořádá velký
turnaj a vítězi ji dá za manželku.

(O' HENRY, RYTÍŘ S BÁZNÍ A HANOU)

3. Jsme malí, slabí - Dosti těchto řečí!
kdo tak zoufá, sláb a malý jest.
oč byla Hellas, byla Roma větší,
než skrání nesmrtelnou se dotkla hvězd?

(S. ČECH, JITŘNÍ PÍSNĚ)

4. Kotěra: Tolary?

Šavlička: Ted' se vydělávají muzikou
zlořečené peníze!

Kalafuna: Že vydělávají?

(J.K.TYL , STRAKONICKÝ DUDÁK)

ŘEŠENÍ

1. EPIKA, POEZIE
2. EPIKA, PRÓZA
3. LYRIKA, POEZIE
4. DRAMA, PRÓZA

POUŽITÁ LITERATURA, CITACE

- HOFFMANN, Bohuslav. *Literatura pro I. ročník středních škol*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1984
- Zdroj klipartů: MS Office, Verze : 14.0.6123.50